

I

(Akty, jejichž zveřejnění je povinné)

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1638/2006

ze dne 24. října 2006

o obecných ustanoveních o zřízení evropského nástroje sousedství a partnerství

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na články 179 a 181a této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Pro zlepšení účinnosti vnější pomoci Společenství byl navržen nový rámec plánování a poskytování pomoci. Toto nařízení je jedním z obecných nástrojů přímo podporujících vnější politiky Evropské unie.

(2) Evropská rada na zasedání v Kodani ve dnech 12. a 13. prosince 2002 potvrdila, že rozšíření Evropské unie představuje významnou příležitost posunout kupředu vztahy se sousedními zeměmi založené na sdílených politických a hospodářských hodnotách a že Evropská unie je nadále rozhodnuta zamezit novým dělicím liniím v Evropě a podporovat stabilitu a prosperitu uvnitř sebe i za svými novými hranicemi.

(3) Evropská rada na zasedání v Bruselu ve dnech 17. a 18. června 2004 opět zdůraznila význam, který přikládá posílení spolupráce s těmito sousedy na základě partnerství a společného vlastnictví a stavění na sdílených hodnotách demokracie a úcty k lidským právům.

(4) Privilegovaný vztah mezi Evropskou unií a jejími sousedy by měl být založen na oddanosti společným hodnotám, včetně demokracie, právního státu, řádné správy věcí veřejných a respektování lidských práv, a zásadám tržního hospodářství, otevřeného, spravedlivého a pravidla dodržujícího obchodu, udržitelného rozvoje a snižování chudoby.

(5) Je důležité, aby byla pomoc Společenství podle tohoto nařízení poskytována v souladu s mezinárodními

dohodami a mezinárodními úmluvami, jejichž stranami Společenství, členské státy a partnerské země jsou, a aby byla poskytována s ohledem na obecné zásady mezinárodního práva, které tyto strany společně uznávají.

(6) Ve východní Evropě a na jižním Kavkaze jsou základem smluvních vztahů dohody o partnerství a spolupráci. Ve Středomoří tvoří regionální rámec pro spolupráci evropsko-středomořské partnerství („Barcelonský proces“), doplněné sítí dohod o přidružení.

(7) Evropská unie a partnerské země společně sestavily v rámci evropské politiky sousedství soubor priorit, které mají být začleněny do série společně schválených akčních plánů pokrývajících řadu klíčových oblastí pro konkrétní akce, včetně politického dialogu a reform, obchodních a hospodářských reform, spravedlivého společenského a hospodářského rozvoje, spravedlnosti a vnitřních věcí, energetiky, dopravy, informační společnosti, životního prostředí, výzkumu a inovace, rozvoje občanské společnosti a kontaktů mezi jejich obyvateli. Pokroky při splnění těchto priorit přispějí k využití úplného potenciálu dohod o partnerství a spolupráci a dohod o přidružení.

(8) Aby mohlo Společenství podporovat oddanost partnerských zemí společným hodnotám a zásadám a jejich úsilí při provádění akčních plánů, mělo by být schopno poskytovat těmto zemím pomoc a podporovat různé formy spolupráce mezi nimi navzájem a mezi nimi a členskými státy s cílem vytvořit zónu sdílené stability, bezpečnosti a prosperity dosahující významného stupně hospodářské integrace a politické spolupráce.

(9) Podpora politických, ekonomických a sociálních reform v sousedních zemích je významným cílem pomoci Společenství. V oblasti Středomoří bude tento cíl naplňován v rámci středomořské části strategického partnerství se

⁽¹⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 6. července 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 17. října 2006.

- Středomořím a Blízkým východem. Ve vztazích se středomořskými sousedy ze severní Afriky se budou brát v úvahu příslušné části strategie Evropské unie pro Afriku.
- (10) Je důležité, aby podpora, která má být v rámci evropské politiky sousedství poskytnuta sousedním rozvojovým státům, byla v souladu s cíli a zásadami rozvojové politiky Evropského společenství, která je vymezena ve společném prohlášení nazvaném „Evropský konsensus o rozvoji“⁽¹⁾, které dne 20. prosince 2005 přijala Rada a zástupci vlád členských států zasedající v Radě, Evropský parlament a Komise.
- (11) Evropská unie a Rusko se rozhodly rozvíjet své zvláštní strategické partnerství vytvořením čtyř společných prostorů a pomoc Společenství bude použita na podporu rozvoje tohoto partnerství a na budování přeshraniční spolupráce na hranicích mezi Ruskem a jeho sousedy z Evropské unie.
- (12) Severský rozměr vytváří rámec pro spolupráci mezi Evropskou unií, Ruskem, Norskem a Islandem a je důležité, aby byla pomoc Společenství použita také na podporu činností přispívajících k uskutečňování tohoto rámce. Nové cíle této politiky budou vytyčeny v politickém prohlášení a v dokumentu o politickém rámci, které budou vypracovány na základě pokynů schválených na schůzce Severské dimenze na úrovni ministrů dne 21. listopadu 2005.
- (13) Pro partnery ze Středomoří by měla pomoc a spolupráce probíhat v rámci evropsko-středomořského partnerství založeného barcelonským prohlášením ze dne 28. listopadu 1995, a potvrzeného na schůzce na nejvyšší úrovni k 10. výročí evropsko-středomořského partnerství, konané dne 28. listopadu 2005, a měla by brát ohled na dohodu dosaženou v této souvislosti o vytvoření oblasti volného obchodu pro zboží do roku 2010 a o zahájení procesu asymetrické liberalizace.
- (14) Je důležité podporovat spolupráci jak na vnějších hranicích Evropské unie, tak i mezi partnerskými zeměmi, zejména těmi z nich, které jsou si zeměpisně blízké.
- (15) Aby nedošlo k vzniku nových dělících linií, je obzvláště důležité odstranit překážky účinné přeshraniční spolupráce podél vnějších hranic Evropské unie. Přeshraniční spolupráce by měla přispět k integrovanému a udržitelnému regionálnímu rozvoji mezi sousedními hraničními regiony a harmonické územní integraci v celém Společenství a se sousedními zeměmi. Tohoto cíle lze nejlépe dosáhnout kombinací cílů vnější politiky s hospodářskou a sociální soudržností s důrazem na udržitelnost životního prostředí.
- (16) Pro pomoc sousedním partnerským zemím při dosahování jejich cílů a pro podporu spolupráce mezi nimi a členskými státy je třeba vytvořit jednotný politicky řízený nástroj, který nahradí množství stávajících nástrojů, zajistí soudržnost a zjednoduší programování a řízení pomoci.
- (17) Tento nástroj by měl také podporovat přeshraniční spolupráci mezi partnerskými zeměmi a členskými státy a přinese značné zvýšení účinnosti, neboť bude fungovat prostřednictvím jednotného mechanismu řízení a jednotného souboru postupů. Měl by být založen na zkušenosti získané při provádění programů sousedství v letech 2004–2006 a bude fungovat na základě zásad, jakými jsou víceleté programování, partnerství a spolufinancování.
- (18) Je důležité, aby hraniční regiony, které jsou součástí zemí Evropského hospodářského prostoru (EHP) a jež se v současné době účastní přeshraniční spolupráce zahrnující členské státy a partnerské země, mohly v této spolupráci pokračovat na základě svých vlastních zdrojů.
- (19) Toto nařízení stanoví na období 2007–2013 finanční krytí, které představuje pro rozpočtový orgán hlavní referenční hodnotu ve smyslu bodu 37 interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní a řádném finančním řízení⁽²⁾.
- (20) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽³⁾.
- (21) Použití řídicího postupu by mělo být možné při stanovení prováděcích pravidel, kterými se bude řídit provádění přeshraniční spolupráce, a při přijímání strategických dokumentů, akčních programů a zvláštních opatření, která nejsou ve strategických dokumentech stanovena a jejichž hodnota přesahuje hranici 10 000 000 EUR.
- (22) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž podpory rozšířené spolupráce a rostoucí ekonomické integrace mezi Evropskou unií a sousedními zeměmi, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a proto, s ohledem na rozsah akce, jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

⁽²⁾ Úř. věst. C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2006/512/ES (Úř. věst. L 200, 22.7.2006, s. 11).

⁽¹⁾ Úř. věst. C 46, 24.2.2006, s. 1.

(23) Toto nařízení vyžaduje zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1762/92 ze dne 29. června 1992 o provádění protokolů o finanční a technické spolupráci uzavřených mezi Společenstvím a třetími zeměmi Středomoří⁽¹⁾, nařízení Rady (ES) č. 1734/94 ze dne 11. července 1994 o finanční a technické spolupráci se západním břehem Jordánu a pásmem Gazy⁽²⁾ a nařízení Rady (ES) č. 1488/96 ze dne 23. července 1996 o finančních a technických doprovodných opatřeních k reformě hospodářských a sociálních struktur v rámci evropsko-středomořského partnerství (MEDA)⁽³⁾. Toto nařízení rovněž nahradí nařízení Rady (ES, Euratom) č. 99/2000 ze dne 29. prosince 1999 o poskytnutí pomoci partnerským státům ve východní Evropě a střední Asii⁽⁴⁾, jehož použitelnost končí dnem 31. prosince 2006,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

HLAVA I

CÍLE A ZÁSADY

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení zřizuje nástroj sousedství a partnerství za účelem poskytování pomoci Společenství pro vytvoření oblasti prosperity a dobrých sousedských vztahů, která zahrnuje Evropskou unii a země a území uvedené v příloze (dále jen „partnerské země“).

2. Pomoc Společenství se používá ve prospěch partnerských zemí. Pomoc Společenství může být použita ve společný prospěch členských států a partnerských zemí a jejich regionů za účelem podpory přeshraniční a meziregionální spolupráce podle článku 6.

3. Evropská unie je založena na hodnotách svobody, demokracie, respektování lidských práv a základních svobod a právního státu a snaží se prostřednictvím dialogu a spolupráce podporovat oddanost těmto hodnotám v partnerských zemích.

Článek 2

Rozsah pomoci Společenství

1. Pomoc Společenství podporuje rozšířenou spolupráci a rostoucí hospodářskou integraci mezi Evropskou unií a partnerskými zeměmi, a zejména provádění dohod o partnerství a spolupráci, dohod o přidružení nebo jiných stávajících a budoucích dohod. Rovněž podněcuje úsilí partnerských zemí o podporu dobrého vládnutí a spravedlivého společenského a hospodářského rozvoje.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 181, 1.7.1992, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 2112/2005 (Úř. věst. L 344, 27.12.2005, s. 23).

⁽²⁾ Úř. věst. L 182, 16.7.1994, s. 4. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2110/2005 (Úř. věst. L 344, 27.12.2005, s. 1).

⁽³⁾ Úř. věst. L 189, 30.7.1996, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 2112/2005.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 12, 18.1.2000, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 2112/2005.

2. Pomoc Společenství se použije na podporu opatření v rámci těchto oblastí spolupráce:

- a) podpora politického dialogu a reform;
- b) podpora legislativního a regulačního přiblížení vyšším standardům ve všech důležitých oblastech, a zejména podpora rostoucí účasti partnerských zemí na vnitřním trhu a zintenzivnění obchodu;
- c) posílení vnitrostátních institucí a orgánů odpovědných za vypracovávání a účinné provádění politik v oblastech pokrytých dohodami o přidružení, dohodami o partnerství a spolupráci a jinými mnohostrannými dohodami, jichž jsou Společenství nebo jeho členské státy a partnerské země smluvními stranami a jejichž účelem je dosažení cílů vymezených v tomto článku;
- d) podpora právního státu a řádné správy věcí veřejných, včetně posilování výkonnosti veřejné správy a nestrannosti a výkonnosti soudnictví, a podpora boje proti korupci a podvodům;
- e) podpora udržitelného rozvoje ve všech ohledech;
- f) posílení úsilí o regionální a místní rozvoj ve venkovských i městských oblastech za účelem snížení nerovnováhy a zvyšování potenciálu regionálního a místního rozvoje;
- g) podpora ochrany životního prostředí, ochrany přírody a udržitelné správy přírodních zdrojů, včetně pitné vody a mořských zdrojů;
- h) podpora politik zaměřených na snižování chudoby s cílem pomoci dosáhnout rozvojových cílů tisíciletí Organizace spojených národů;
- i) podpora politik na podporu sociálního rozvoje, sociálního začlenění, rovnosti pohlaví, odstranění diskriminace, zaměstnanosti a sociální ochrany včetně ochrany migrujících pracovníků, sociálního dialogu a úcty k právům odborů a k hlavním pracovním normám včetně těch, které se týkají dětské práce;
- j) podpora politik na podporu zdraví, vzdělávání a odborné přípravy týkajících se nejen opatření pro boj s hlavními nakažlivými nemocemi a nepřenosnými nemocemi a poruchami zdraví, ale také přístupu žen a dívek ke službám a vzdělávání v oblasti zdraví včetně reprodukčního zdraví a zdravotní péče o děti;
- k) podpora a ochrana lidských práv a základních svobod včetně práv žen a práv dětí;

- l) podpora demokratizačního procesu, kromě jiného prostřednictvím posilování role organizací občanské společnosti, prosazování pluralismu sdělovacích prostředků a sledování průběhu voleb a pomoci při volbách;
- m) podpora rozvoje občanské společnosti a nevládních organizací;
- n) podpora rozvoje tržního hospodářství včetně opatření na podporu soukromého sektoru a rozvoje malých a středních podniků, na povzbuzení investic a na podporu celosvětového obchodu;
- o) podpora spolupráce v sektorech energetiky, telekomunikací a dopravy včetně spolupráce v oblasti propojení, sítí a jejich provozu, posílení spolehlivosti a bezpečnosti mezinárodní dopravy a energetických operací a prosazování nových a obnovitelných zdrojů energie, energetické výkonnosti a čisté dopravy;
- p) poskytování podpory akcím zaměřeným na zvýšení bezpečnosti potravin pro občany, zejména v oblasti hygieny a v rostlinolékařské oblasti;
- q) zajištění účinné a bezpečné správy hranic;
- r) podpora reforem a posilování kapacity v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, včetně otázek azylu a migrace a zpětného přebírání a boje proti obchodování s lidmi, terorismu a organizované trestné činnosti a jejich prevence, včetně financování organizované trestné činnosti, legalizace výnosů z ní a daňových podvodů;
- s) podpora správní spolupráce s cílem zvýšit průhlednost a zdokonalit výměnu informací v oblasti zdanění za účelem boje proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem;
- t) podpora účasti na výzkumných a inovačních činnostech Společenství;
- u) podpora spolupráce mezi členskými státy a partnerskými zeměmi v oblasti vyššího školství a podpora mobility učitelů, výzkumníků a studentů;
- v) podpora multikulturního dialogu, mezilidských kontaktů, včetně vztahů se společenstvími přistěhovalců žijících v členských státech, spolupráce mezi občanskými společnostmi, kulturními institucemi a podpora výměn mladých lidí;
- w) podpora spolupráce zaměřené na ochranu historického a kulturního dědictví a zvýšení rozvojového potenciálu této spolupráce, také prostřednictvím cestovního ruchu;
- x) podpora účasti partnerských zemí v programech a agenturách Společenství;
- y) podpora přeshraniční spolupráce prostřednictvím společných místních podniků na podporu udržitelného hospodářského, sociálního a ekologického rozvoje hraničních regionů a integrovaného územního rozvoje na druhé straně vnější hranice Společenství;
- z) podpora regionální a subregionální spolupráce a integrace podle okolností také se zeměmi, které nejsou způsobilé k pomoci Společenství poskytované na základě tohoto nařízení;
- aa) poskytování podpory po krizových situacích, včetně podpory uprchlíkům a vysídleným osobám a pomoc při zajišťování připravenosti na katastrofy;
- bb) prosazování komunikace a podpora výměny mezi partnery v souvislosti s opatřeními a činnostmi financovanými v rámci programů;
- cc) řešení společných tematických výzev v oblastech společného zájmu a veškerých jiných cílů souvisejících s oblastí působnosti tohoto nařízení.

Článek 3

Politický rámec

1. Dohody o partnerství a spolupráci, dohody o přidružení a jiné existující nebo budoucí dohody, které zakládají vztah s partnerskými zeměmi, a příslušná sdělení Komise a závěry Rady stanoví obecné zásady politiky Evropské unie ve vztahu k těmto zemím tvoří celkový politický rámec pro programování pomoci Společenství podle tohoto nařízení. Společně schválené akční plány nebo jiné odpovídající dokumenty jsou klíčovým opěrným bodem pro stanovení priorit pomoci Společenství.

2. Pomoc Společenství může být poskytována také v případech, kdy neexistují žádné dohody uvedené v odstavci 1 mezi Evropskou unií a partnerskými zeměmi, pokud se ukáže užitečným sledovat cíle politiky Evropské unie, a bude plánována na základě takových cílů.

Článek 4

Doplňkovost, partnerství a spolufinancování

1. Pomoc Společenství podle tohoto nařízení zpravidla doplňuje odpovídající vnitrostátní, regionální nebo místní strategie a opatření nebo k nim přispívá.

2. Pomoc Společenství podle tohoto nařízení je zpravidla založena na partnerství mezi Komisí a příjemci. Do partnerství jsou podle okolností zapojeny vnitrostátní, regionální a místní orgány, hospodářští a sociální partneři, občanská společnost a jiné důležité subjekty.

3. Přijímající země vhodným způsobem zapojí důležité partnery na odpovídající územní úrovni při přípravě, provádění a sledování programů a projektů.

4. Pomoc Společenství podle tohoto nařízení zpravidla spolu-financují přijímající země z veřejných finančních prostředků, příspěvků příjemců nebo jiných zdrojů. Požadavky na spolu-financování nemusí být dodrženy v řádně odůvodněných případech, a pokud je to nezbytné pro podporu rozvoje subjektů občanské společnosti a nestátních subjektů v zájmu opatření na podporu lidských práv, základních svobod a demokratizace.

Článek 5

Soudržnost, soulad a koordinace

1. Programy a projekty financované podle tohoto nařízení musí být v souladu s politikami Evropské unie. Musí být v souladu s dohodami uzavřenými Společenstvím a jeho členskými státy s partnerskými zeměmi a respektovat závazky vyplývající z mnohostranných dohod a mezinárodních úmluv, jejichž stranami Společenství, členské státy a partnerské země jsou, včetně závazků týkajících se lidských práv, demokracie a řádné správy věcí veřejných.

2. Komise a členské státy zajistí soudržnost mezi pomocí Společenství poskytovanou podle tohoto nařízení a finanční pomocí poskytovanou Společenstvím a členskými státy prostřednictvím jiných vnitřních a vnějších finančních nástrojů, jakož i Evropskou investiční bankou (EIB).

3. Komise a členské státy zajistí koordinaci svých vlastních programů pomoci s cílem zvyšovat efektivitu a účinnost poskytování pomoci v souladu se zavedenými zásadami posilování operační koordinace v oblasti vnější pomoci a sladování politik a postupů. Koordinace zahrnuje pravidelné konzultace a časté výměny důležitých informací během jednotlivých fází cyklu pomoci, zejména na úrovni na místě, a je klíčovým krokem v procesech programování členských států a Společenství.

4. Komise podniká ve spolupráci s členskými státy nezbytné kroky pro zajištění řádné koordinace a spolupráce s mnohostrannými a regionálními organizacemi a subjekty, jako jsou mezinárodní finanční instituce, agentury, fondy a programy OSN a dárci mimo Evropskou unii.

HLAVA II

PROGRAMOVÁNÍ A PŘIDĚLOVÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

Článek 6

Druh programů

1. Pomoc Společenství podle tohoto nařízení se provádí prostřednictvím:

- a) přeshraničních strategických dokumentů pro jednu nebo více zemí a víceletých orientačních programů uvedených v článku 7, které pokrývají:
 - i) programy pro jednu zemi nebo více zemí, které se týkají poskytnutí pomoci jedné partnerské zemi nebo jsou určeny pro regionální a subregionální spolupráci mezi dvěma nebo více partnerskými zeměmi, již se mohou účastnit členské státy,
 - ii) programy přeshraniční spolupráce, které se týkají spolupráce mezi jedním nebo více členskými státy a jednou nebo více partnerskými zeměmi a uskutečňují se v regionech sousedících se sdílenou částí vnější hranice Společenství;
- b) společných operačních programů přeshraniční spolupráce uvedených v článku 9, ročních akčních programů uvedených v článku 12 a zvláštních opatření uvedených v článku 13.

2. Programy vztahující se na více zemí mohou obsahovat opatření na meziregionální spolupráci. Pro účely tohoto nařízení se meziregionální spoluprací rozumí spolupráce mezi členskými státy a partnerskými zeměmi, která se zaměřuje na společné problémy, slouží k jejich společnému prospěchu a probíhá kdekoli na území členských států a partnerských zemí.

Článek 7

Programování a přidělování finančních prostředků

1. Pro programy vztahující se na jednu zemi nebo více zemí se postupem podle čl. 26 odst. 2 přijímají strategické dokumenty. Strategické dokumenty odrážejí politický rámec a akční plány uvedené v článku 3 a jsou v souladu se zásadami a postupy stanovenými v člincích 4 a 5. Strategické dokumenty se vytvářejí pro období odpovídající prioritám stanoveným v politickém rámci a obsahují víceleté orientační programy včetně orientačních víceletých finančních přidělů a prioritní cíle pro každou zemi nebo region, které jsou v souladu s cíli uvedenými v čl. 2 odst. 2. Přezkoumávají se v polovině období nebo vždy v případě potřeby a mohou být podrobeny revizi postupem podle čl. 26 odst. 2.

2. Při vytváření programů vztahujících se na jednu zemi nebo více zemí stanoví Komise přiděly pro každý program s využitím průhledných a objektivních kritérií a ohledem na zvláštní charakteristiky a potřeby dané země nebo regionu, úroveň cílů partnerství Evropské unie s danou zemí, pokrok směrem

k uskutečnění sjednaných cílů, včetně těch, které se týkají správy věcí veřejných a reforem a kapacity pro správu a čerpání pomoci Společenství.

3. Za výhradním účelem přeshraniční spolupráce a pro vytvoření seznamu společných operačních programů uvedených v čl. 9 odst. 1, jejich orientačních víceletých přidělů a územních jednotek způsobilých k účasti v každém programu se postupem podle čl. 26 odst. 2 přijme jeden nebo v případě nezbytnosti více strategických dokumentů. Tyto strategické dokumenty se vypracovávají s ohledem na zásady a postupy stanovené v člancích 4 a 5 a pokrývají zpravidla období nejvýše sedmi let od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013.

4. Komise rozhoduje o přidělu finančních prostředků na programy přeshraniční spolupráce, přičemž zvažuje objektivní kritéria, jako jsou počet obyvatel oblastí způsobilých pro podporu a jiné faktory ovlivňující intenzitu spolupráce, včetně zvláštních rysů hraničních regionů a kapacity pro správu a čerpání finanční pomoci Společenství.

5. Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) přispívá na programy přeshraniční spolupráce vytvořené a prováděné podle tohoto nařízení. Výše příspěvku z EFRR na opatření v oblastech na hranici s partnerskými zeměmi je stanovena v příslušných ustanoveních nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti ⁽¹⁾.

6. V případě krizí nebo ohrožení demokracie, právního státu, lidských práv a základních svobod nebo přírodních či lidmi zaviněných katastrof se může k provedení přezkumu *ad hoc* strategických dokumentů použít nouzový postup. Tento přezkum zajistí soudržnost mezi pomocí Společenství poskytovanou podle tohoto nařízení a pomocí poskytovanou na základě jiných finančních nástrojů Společenství včetně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES, Euratom) ⁽²⁾, kterým se zřizuje nástroj stability.

HLAVA III

PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Článek 8

Zeměpisné vymezení způsobilých regionů

1. Programy přeshraniční spolupráce uvedené v čl. 6 odst. 1 písm. a) bodu ii) se mohou týkat všech těchto hraničních regionů:

- a) všechny územní jednotky odpovídající úrovni NUTS 3 nebo podobné podél pozemní hranice mezi členskými státy a partnerskými zeměmi;
- b) všechny územní jednotky odpovídající úrovni NUTS 3 nebo podobné podél námořních cest zásadního významu;

- c) všechny pobřežní územní jednotky odpovídající úrovni NUTS 2 nebo podobné hraničící s mořem společným členským státům a partnerským zemím.

2. S cílem zajistit pokračování stávající spolupráce a v jiných odůvodněných případech lze povolit územním jednotkám sousedícím s územními jednotkami uvedenými v odstavci 1 účastnit se programů přeshraniční spolupráce za podmínek stanovených ve strategických dokumentech uvedených v čl. 7 odst. 3.

3. Při zřizování programů podle odst. 1 písm. b) může Komise po dohodě s partnery navrhnout, že možnost účastnit se spolupráce bude rozšířena na celou územní jednotku úrovně NUTS 2, na jejímž území se územní jednotka úrovně NUTS 3 nachází.

4. Komise vymezí ve strategických dokumentech podle čl. 7 odst. 3 na základě vzdálenosti a dalších důležitých zeměpisných a hospodářských kritérií seznam námořních cest zásadního významu.

Článek 9

Programování

1. Přeshraniční spolupráce podle tohoto nařízení probíhá v rámci víceletých programů týkajících se spolupráce na hranici nebo skupině hranic a zahrnujících víceletá opatření, která jsou zaměřena na konzistentní soubor priorit a která mohou být prováděna s podporou Společenství (dále jen „společné operační programy“). Společné operační programy vycházejí ze strategických dokumentů uvedených v čl. 7 odst. 3.

2. Společné operační programy pro pozemní hranice a námořní cesty zásadního významu se zřizují pro jednotlivé hranice na vhodné územní úrovni a zahrnují způsobilé územní jednotky jednoho nebo více členských států a jedné nebo více partnerských zemí.

3. Společné operační programy pro společné moře jsou mnohostranné a zahrnují způsobilé územní jednotky, které se nacházejí podél společného moře a které patří více zúčastněným zemím, mezi nimi nejméně jednomu členskému státu a jedné partnerské zemi, s přihlédnutím k institucionálním systémům a k zásadě partnerství. Mohou zahrnovat dvojstranné činnosti podporující spolupráci mezi jedním členským státem a jednou partnerskou zemí. Tyto programy jsou úzce koordinovány s programy nadnárodní spolupráce, které mají částečně se překrývající zeměpisné vymezení a byly zřízeny v Evropské unii na základě nařízení (ES) č. 1083/2006.

4. Společné operační programy zřizují členské státy a dotčené partnerské země na vhodné územní úrovni v souladu se svým institucionálním systémem a s ohledem na zásadu partnerství

⁽¹⁾ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25.

⁽²⁾ Dosud nezveřejněné v Úředním věstníku.

uvedenou v článku 4. Pokrývají zpravidla období sedmi let od 1. ledna 2007 do 31. prosince 2013.

5. Jiné země než zúčastněné země, které se nacházejí podél společného moře, se mohou v případě zřízení společného operačního programu k tomuto společnému operačnímu programu přidružit a mít prospěch z pomoci Společenství za podmínek stanovených v prováděcích opatřeních uvedených v článku 11.

6. Zúčastněné země do jednoho roku od schválení strategických dokumentů uvedených v čl. 7 odst. 3 společně předloží Komisi návrhy společných operačních programů. Komise přijme každý společný operační program po posouzení jeho souladu s tímto nařízením a prováděcími pravidly.

7. Společné operační programy mohou být z podnětu zúčastněných zemí, zúčastněných hraničních regionů nebo Komise přezkoumány za účelem zohlednění změn v prioritách spolupráce, sociálně-ekonomického vývoje, výsledků pozorovaných při provádění dotyčných opatření a procesu sledování a hodnocení a za účelem provedení úpravy dostupných částek pomoci a změny v přidělení zdrojů.

8. Po přijetí společných operačních programů uzavře Komise s partnerskými státy podle příslušných ustanovení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁽¹⁾, finanční dohodu. Finanční dohoda musí obsahovat právní ustanovení nezbytná pro provádění společného operačního programu a měl by podepsat rovněž společný řídicí orgán uvedený v článku 10.

9. Zúčastněné země s ohledem na zásadu partnerství společně vybírají akce, jež jsou v souladu s prioritami a opatřeními společného operačního programu, který obdrží pomoc Společenství.

10. Ve zvláštních a řádně odůvodněných případech, pokud

- a) není možné zřídit společný operační program v důsledku problémů vzniklých ve vztazích mezi zúčastněnými zeměmi nebo mezi Evropskou unií a partnerskou zemí;
- b) zúčastněné země nepředloží Komisi do 30. června 2010 společný operační program;
- c) partnerská země nepodepíše finanční dohodu do konce roku následujícího po přijetí programu;

- d) společný operační program nelze provádět v důsledku problémů vzniklých ve vztazích mezi zúčastněnými zeměmi;

učiní Komise po konzultacích s dotčeným členským státem nebo státy kroky nezbytné k tomu, aby mohl tento členský stát využít příspěvku z EFRR na program podle nařízení (ES) č. 1083/2006.

Článek 10

Řízení programů

1. Společné operační programy se zpravidla provádějí prostřednictvím sdíleného řízení společným řídicím orgánem se sídlem v členském státě. Společnému řídicímu orgánu může být nápomocen společný technický sekretariát.

2. Zúčastněné země mohou navrhnout Komisi, aby měl společný řídicí orgán sídlo v partnerské zemi, pokud je určený subjekt schopen plně uplatňovat kritéria stanovená v odpovídajících ustanoveních nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002.

3. Pro účely tohoto nařízení se „společným řídicím orgánem“ rozumí jakýkoli veřejný nebo soukromý orgán nebo subjekt, včetně státu samotného, na celostátní, regionální nebo místní úrovni, jež určí společně jeden nebo více členských států a jedna nebo více partnerských zemí, které se podílejí na společném operačním programu, jenž má finanční a správní kapacitu pro řízení pomoci Společenství a jenž je právně způsobilý uzavírat dohody nezbytné pro účel tohoto nařízení.

4. Společný řídicí orgán odpovídá za řízení a provádění společného operačního programu v souladu se zásadou řádného technického a finančního řízení a za zajištění legality a řádnosti svých operací. Za tímto účelem zavede vhodné systémy a standardy řízení, kontroly a účetnictví.

5. Řídicí a kontrolní systém společného operačního programu zajistí náležité oddělení funkcí řízení, certifikace a auditu, buď vhodným rozdělením povinností v rámci řídicího orgánu nebo jmenováním samostatných subjektů pro certifikaci a audit.

6. Aby mohly být společné operační programy dostatečně připraveny k provedení, může Komise po přijetí společného operačního programu a před podpisem finanční dohody povolit řídicímu orgánu použít část rozpočtu programu k zahájení financování činností programu, například k pokrytí provozních nákladů řídicího orgánu, k technické pomoci a dalším přípravným krokům. Podrobnější pravidla týkající se této přípravné fáze stanoví prováděcí pravidla uvedená v článku 11.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

Článek 11

Prováděcí pravidla

1. Prováděcí pravidla obsahující zvláštní ustanovení k provedení této hlavy se přijmou postupem podle čl. 26 odst. 2.

2. Mezi záležitosti, kterých se prováděcí pravidla týkají, patří otázky jako výše spolufinancování, příprava společných operačních programů, určování a funkce společných orgánů, úloha a funkce výborů pro sledování a výběr a společného sekretariátu, způsobilost výdajů, společný výběr projektů, přípravná fáze, technické a finanční řízení pomoci Společenství, finanční kontrola a audit, sledování a hodnocení, viditelnost a informační činnosti pro potenciální příjemce.

HLAVA IV

PROVÁDĚNÍ

Článek 12

Přijímání akčních programů

1. Akční programy vytvořené na základě strategických dokumentů uvedených v čl. 7 odst. 1 se schvalují postupem podle čl. 26 odst. 2, a to zpravidla jednou ročně.

Ve výjimečných případech, například pokud nebyl akční program ještě přijat, může Komise na základě strategických dokumentů a víceletých orientačních programů uvedených v článku 7 za stejných pravidel a stejným postupem, které se používají pro akční programy, přijmout opatření, která v akčním programu nejsou stanovena.

2. Akční programy blíže určují sledované cíle, oblasti pomoci, očekávané výsledky, řídicí postupy a celkovou plánovanou částku financování. Berou v úvahu zkušenosti získané při provádění pomoci Společenství v minulosti. Obsahují popis operací, které mají být financovány, údaje o částkách přidělených pro každou operaci a orientační harmonogram provádění. Zahrnují definici typu ukazatele výkonu, který je při provádění opatření financovaných v rámci programu třeba sledovat.

3. U přeshraniční spolupráce přijímá Komise společné programy postupy podle článku 9.

4. Komise předkládá akční programy a společné programy přeshraniční spolupráce do jednoho měsíce od jejich přijetí pro informaci Evropskému parlamentu a členským státům.

Článek 13

Přijímání zvláštních opatření, která nejsou stanovena ve strategických dokumentech ani ve víceletých orientačních programech

1. V případě neočekávané a náležitě odůvodněné potřeby nebo okolností přijímá Komise zvláštní opatření, která nejsou stanovena ve strategických dokumentech ani ve víceletých orientačních programech (dále jen „zvláštní opatření“).

Zvláštní opatření mohou být také použita k financování činností usnadňujících přechod od mimořádné pomoci k dlouhodobým rozvojovým činnostem, včetně činností, jejichž cílem je zajištění lepší připravenosti veřejnosti na zvládání opakujících se krizí.

2. Pokud náklady na taková opatření překročí 10 000 000 EUR, přijímá je Komise postupem podle čl. 26 odst. 2.

Postup uvedený v čl. 26 odst. 2 se nemusí použít pro změny zvláštních opatření, jakými jsou například ty, kterými se provádějí technické úpravy, prodlužuje období provádění, mění přidělení položek v rámci předpokládaného rozpočtu nebo se zvyšuje objem rozpočtu o méně než 20 % původního rozpočtu, a to za předpokladu, že tyto změny neovlivňují prvotní cíle stanovené v rozhodnutí Komise.

3. Zvláštní opatření blíže určují sledované cíle, oblasti pomoci, očekávané výsledky, použité řídicí postupy a celkovou plánovanou částku financování. Obsahují popis operací, které mají být financovány, údaje o částkách přidělených pro každou operaci a orientační harmonogram provádění. Zahrnují definici typu ukazatelů výkonu, které je při provádění zvláštních opatření třeba sledovat.

4. Komise zasílá zvláštní opatření, jejichž hodnota nepřesahuje 10 000 000 EUR, do jednoho měsíce po přijetí rozhodnutí pro informaci Evropskému parlamentu a členským státům.

Článek 14

Způsobilost

1. Financování podle tohoto nařízení za účelem provádění akčních programů, společných programů přeshraniční spolupráce a zvláštních opatření mohou obdržet:

- a) partnerské země a regiony a jejich instituce;
- b) decentralizované subjekty v partnerských zemích, například regiony, okresy, kraje a obce;
- c) společné subjekty zřízené partnerskými zeměmi a regiony a Společenstvím;

- d) mezinárodní organizace včetně regionálních organizací, útvarů, služeb a misí OSN, mezinárodních finančních institucí a rozvojových bank, pokud přispívají k naplňování cílů tohoto nařízení;
- e) orgány a instituce Společenství, avšak pouze pro účely provádění podpůrných opatření druhu uvedeného v článku 16;
- f) agentury Evropské unie;
- g) tyto subjekty členských států, partnerských zemí a regionů a jakýchkoliv jiných třetích zemí, které splňují pravidla pro přístup k vnější pomoci Společenství podle článku 21, pokud přispívají k dosahování cílů tohoto nařízení:
 - i) veřejné nebo polostátní subjekty, místní úřady nebo správní orgány a jejich sdružení,
 - ii) společnosti, firmy a jiné soukromé organizace a podniky,
 - iii) finanční instituce, které poskytují, podporují a financují soukromé investice v partnerských zemích a regionech,
 - iv) nestátní subjekty definované v písmenu h),
 - v) fyzické osoby;
- h) tyto nestátní subjekty:
 - i) nevládní organizace,
 - ii) organizace zastupující národnostní nebo etnické menšiny,
 - iii) místní občanská sdružení a sdružení obchodníků,
 - iv) družstva, odbory, organizace zastupující hospodářské a sociální zájmy,
 - v) místní organizace (včetně sítí) podléjící se na decentralizované regionální spolupráci a integraci,
 - vi) organizace spotřebitelů, ženské a mládežnické organizace, vzdělávací, kulturní, výzkumné a vědecké organizace,
 - vii) univerzity,
 - viii) církve a náboženská sdružení a společenství,
 - ix) sdělovací prostředky,
 - x) přeshraniční sdružení, nevládní sdružení a nezávislé nadace.

2. Pokud je to nutné pro dosažení cílů tohoto nařízení, může být pomoc Společenství poskytnuta subjektům, které nejsou v tomto článku výslovně uvedeny.

Článek 15

Druhy opatření

1. Pomoc Společenství se použije na financování programů, projektů a jakéhokoli druhu opatření přispívajících k dosažení cílů tohoto nařízení.
2. Pomoc Společenství může také být použita na:
 - a) financování technické pomoci a cílených správních opatření, včetně takových opatření spolupráce, kterých se účastní odborníci z veřejného sektoru vyslaní členskými státy a jejich regionálními a místními orgány zapojenými do programu;
 - b) financování investic a činností souvisejících s investicemi;
 - c) příspěvky pro EIB nebo jiné finanční prostředníky v souladu s článkem 23, a to na financování půjček, majetkové účasti, garanční fondy nebo investiční fondy;
 - d) programy oddlužení ve výjimečných případech v rámci mezinárodně přijatého programu oddlužení;
 - e) podporu rozpočtu určitého odvětví nebo na obecnou rozpočtovou podporu, pokud je řízení veřejných výdajů v partnerské zemi dostatečně průhledné, spolehlivé a efektivní a pokud partnerská země přijala správně formulované odvětvové nebo makroekonomické politiky schválené hlavními dárči včetně, pokud je to vhodné, mezinárodních finančních institucí;
 - f) poskytnutí úrokových dotací, zejména pro půjčky v oblasti životního prostředí;
 - g) poskytnutí pojištění neobchodních rizik;
 - h) příspěvek do fondu zřízeného Společenstvím, členskými státy, mezinárodními a regionálními organizacemi, jinými dárči nebo partnerskými zeměmi;
 - i) příspěvek ke kapitálu mezinárodních finančních institucí nebo regionálních rozvojových bank;
 - j) financování nákladů nezbytných pro účinnou správu projektů a programů a účinný dozor nad nimi vykonávaný zeměmi, které jsou příjemci pomoci Společenství;
 - k) financování mikroprojektů;
 - l) opatření pro zabezpečování potravin.

3. Pomoc Společenství v zásadě nesmí být použita na úhradu daní, cel a poplatků.

Článek 16

Podpůrná opatření

1. Financování Společenstvím může krýt také výdaje na činnosti spojené s přípravou, dozorem, sledováním, auditem a hodnocením, které jsou přímo nezbytné pro provádění tohoto nařízení a pro dosažení jeho cílů, například na studie, zasedání, informace, zvyšování informovanosti, publikační činnost a činnosti týkající se odborné přípravy, včetně opatření týkajících se vzdělání a odborné přípravy partnerů, která jim umožňují zapojit se do programu v jeho různých fázích, výdaje související s počítačovými sítěmi pro výměnu informací a jakékoli jiné výdaje na správní nebo technickou pomoc, které Komise může vynaložit v souvislosti s řízením programu. Kryje také výdaje delegací Komise na poskytování správní podpory nezbytné pro řízení operací financovaných podle tohoto nařízení.

2. Na tato podpůrná opatření se nemusí nezbytně vztahovat víceleté programování, a proto mohou být financována mimo oblast působnosti strategických dokumentů a víceletých orientačních programů. Mohou však být financována také v rámci víceletých orientačních programů. Komise přijímá podpůrná opatření, která nejsou zahrnuta ve víceletých orientačních programech, podle článku 13.

Článek 17

Spolufinancování

1. Opatření financovaná podle tohoto nařízení mohou spolufinancovat mimo jiné:

- a) členské státy, jejich regionální a místní orgány a rovněž jejich veřejné a polostátní instituce;
- b) země EHP, Švýcarsko a jiné dárcovské země, a zejména jejich veřejné a polostátní instituce;
- c) mezinárodní organizace včetně regionálních organizací, a zejména mezinárodní a regionální finanční instituce;
- d) společnosti, firmy, jiné soukromé organizace a podniky a jiné nestátní subjekty;
- e) partnerské země a regiony, které jsou příjemci finančních prostředků.

2. V případě souběžného spolufinancování je projekt nebo program rozdělen do více zřetelně odlišitelných dílčích projektů, z nichž každý financuje jiný partner, který poskytuje spolufinancování takovým způsobem, že konečné použití finančních prostředků lze vždy identifikovat. V případě sdíleného spolufinancování sdílejí partneři, kteří zajišťují spolufinancování, celkové náklady na projekt nebo program a zdroje se slučují takovým způsobem, že není možné identifikovat zdroj

finančních prostředků pro konkrétní činnost provedenou jako součást projektu nebo programu.

3. V případě sdíleného spolufinancování může Komise přijmout a spravovat finanční prostředky jménem subjektů uvedených v odst. 1 písm. a), b) a c) za účelem provádění společných opatření. S takovými finančními prostředky se zachází jako s účelově vázaným příjmem v souladu s článkem 18 nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002.

Článek 18

Řídící postupy

1. Komise provádí operace podle tohoto nařízení v souladu s nařízením (ES, Euratom) č. 1605/2002.

2. Komise může svěřit úkoly veřejné moci, a zejména úkoly plnění rozpočtu, subjektům uvedeným v čl. 54 odst. 2 písm. c) nařízení (ES, Euratom) č. 1605/2002, pokud mají uznávané mezinárodní postavení, dodržují mezinárodně uznávané systémy řízení a kontroly a jsou pod dohledem orgánu veřejné moci.

3. Komise může s partnerskými zeměmi uzavřít rámcové dohody, které stanoví všechna opatření nezbytná pro zajištění účinného provádění pomoci Společenství a ochrany finančních zájmů Společenství.

4. V případě decentralizovaného řízení se může Komise rozhodnout použít postupy pro zadávání zakázek nebo poskytování grantů přijímající partnerské země nebo regionu, pokud:

- a) postupy přijímající partnerské země nebo regionu splňují zásady průhlednosti, proporcionality, rovného zacházení a nediskriminace a předcházejí veškerým střetům zájmů;
- b) přijímající partnerská země nebo region se zaváže pravidelně kontrolovat, zda jsou operace financované z rozpočtu Společenství řádně prováděny, přijmout vhodná opatření k předcházení nesrovnalostem a podvodům a v případě nutnosti zahájit správní nebo soudní řízení za účelem zpětného získání neoprávněně vyplacených prostředků.

Článek 19

Rozpočtové závazky

1. Rozpočtové závazky se přijímají na základě rozhodnutí přijatých Komisí podle čl. 9 odst. 6, čl. 12 odst. 1, čl. 13 odst. 1 a čl. 16 odst. 2.

2. Rozpočtové závazky pro opatření trvající několik rozpočtových roků mohou být rozděleny do ročních splátek na několik let.

3. Financování Společenstvím může mít mimo jiné jednu z těchto právních forem: finanční dohody, grantové dohody, zakázky, pracovní smlouvy.

Článek 20

Ochrana finančních zájmů Společenství

1. Veškeré dohody vyplývající z tohoto nařízení obsahují ustanovení zajišťující ochranu finančních zájmů Společenství, zejména s ohledem na nesrovnalosti, podvody, korupci a jakékoli další protiprávní činnosti, podle nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství⁽¹⁾, nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem⁽²⁾ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF)⁽³⁾.

2. Dohody výslovně poskytují Komisi a Účetnímu dvoru právo auditu, a to na základě dokladů i na místě, všech dodavatelů a subdodavatelů, kteří obdrželi finanční prostředky Společenství. Dohody také výslovně opravňují Komisi k provádění kontrol a inspekcí na místě podle nařízení (Euratom, ES) č. 2185/96.

3. Veškeré smlouvy uzavřené v souvislosti s prováděním pomoci Společenství zajistí během plnění smluv i po něm práva Komise a Účetního dvora stanovená v odstavci 2.

Článek 21

Účast na zadávání zakázek a poskytování grantů

1. Účast na zadávání zakázek nebo poskytování grantů financovaných podle tohoto nařízení je otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky členského státu Společenství, země, která je příjemcem podle tohoto nařízení, země, která je příjemcem z nástroje předvstupní pomoci, zřízeného nařízením Rady (ES) č. 1085/2006 ze dne 17. července 2006, kterým se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP)⁽⁴⁾, nebo členského státu EHP, a všem právníkům osobám, které jsou v některé z uvedených zemí usazeny.

2. Komise může v řádně odůvodněných případech povolit účast fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky země mající tradiční hospodářské, obchodní nebo zeměpisné vazby se sousedními zeměmi, a právníkům osobám, které jsou usazeny v takové zemi, jakož i využití dodávek a materiálů jiného původu.

3. Účast na zadávání zakázek nebo poskytování grantů financovaných podle tohoto nařízení je také otevřena všem fyzickým osobám, které jsou státními příslušníky jiných zemí než zemí uvedených v odstavci 1, a všem právníkům osobám usazeným v těchto zemích, pokud byl sjednán přístup k jejich vnější pomoci na základě vzájemnosti. Přístup na základě vzájemnosti se poskytuje, pokud daná země přiznává za stejných podmínek způsobilost členským státům a dotyčné přijímající zemi.

Přístup k vnější pomoci Společenství na základě vzájemnosti se stanoví zvláštním rozhodnutím týkajícím se dané země nebo dané regionální skupiny zemí. Toto rozhodnutí přijímá Komise postupem podle čl. 26 odst. 2 a platí nejméně po dobu jednoho roku.

Poskytnutí přístupu k vnější pomoci Společenství na základě vzájemnosti je založeno na srovnání mezi Společenstvím a jinými dárci a uskutečňuje se na úrovni odvětví nebo celé země, ať již se jedná o zemi dárcovskou či přijímající. Rozhodnutí o poskytnutí vzájemnosti dárcovské zemi je založeno na průhlednosti, soudržnosti a proporcionalitě pomoci poskytované daným dárce, mimo jiné z kvalitativního a kvantitativního hlediska. Přijímající země jsou v průběhu procesu uvedeného v tomto odstavci konzultovány.

4. Účast na zadávání zakázek nebo poskytování grantů financovaných podle tohoto nařízení je otevřena mezinárodním organizacím.

5. Odborníci navržení v rámci postupů pro zadávání zakázek nemusí splňovat výše uvedená pravidla pro státní příslušnost.

6. Všechny dodávky a materiály zakoupené na základě zakázky financované podle tohoto nařízení musí pocházet ze Společenství nebo ze země způsobilé podle tohoto odstavce. Pro účely tohoto nařízení je pojem „původ“ vymezen v příslušných právních předpisech Společenství o pravidlech původu pro celní účely.

7. Komise může ve výjimečných, řádně odůvodněných případech povolit účast fyzických osob, které jsou státními příslušníky jiných zemí než zemí uvedených v odstavcích 1, 2 a 3, a právníků osob usazených v těchto jiných zemích, anebo nákup dodávek a materiálů jiného původu, než stanoví odstavec 6. Výjimky lze odůvodnit nedostupností výrobků a služeb na trzích dotyčných zemí, krajní naléhavostí nebo skutečností, že by pravidla způsobilosti v daném případě znemožňovala či nadměrně znesnadňovala uskutečnění projektu, programu nebo akce.

8. Pokud se financování Společenstvím vztahuje na operaci prováděnou prostřednictvím mezinárodní organizace, je účast na příslušných postupech pro zadávání zakázek otevřena všem fyzickým i právníkům osobám způsobilým podle odstavců 1, 2 a 3, jakož i všem fyzickým a právníkům osobám způsobilým podle pravidel dané organizace, přičemž se dbá na to, aby bylo všem dárce zaručeno rovné zacházení. Stejná pravidla se použijí pro dodavatele, materiály a odborníky.

Pokud se financování Společenstvím vztahuje na operaci spolufinancovanou členským státem, třetí zemí, s výhradou vzájemnosti vymezené v odstavci 3, nebo regionální organizací, je účast

⁽¹⁾ Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 82.

na příslušných postupech pro zadávání zakázek otevřena všem fyzickým a právnickým osobám způsobilým podle odstavců 1, 2 a 3 a všem fyzickým a právnickým osobám způsobilým podle pravidel tohoto členského státu, třetí země nebo regionální organizace. Stejná pravidla se použijí pro dodavatele, materiály a odborníky.

9. Pokud pomoc Společenství poskytovanou podle tohoto nařízení řídí společný řídicí orgán podle článku 10, použijí se pravidla pro zadávání zakázek stanovená v prováděcích pravidlech uvedených v odstavci 11.

10. Účastníci, kterým byla udělena zakázka podle tohoto nařízení, musí dodržovat základní pracovní normy, jak jsou definovány v příslušných úmluvách Mezinárodní organizace práce.

11. Odstavci 1 až 10 není dotčena účast kategorií způsobilých organizací na základě povahy nebo místa vzhledem k cílům akce.

Článek 22

Předběžné financování

Úrok vzniklý na základě předběžných plateb příjemcům se odečte od konečné platby.

Článek 23

Finanční prostředky poskytnuté EIB nebo jiným finančním zprostředkovatelům

1. Finanční prostředky uvedené v čl. 15 odst. 2 písm. c) spravují finanční zprostředkovatelé, EIB nebo jakákoliv jiná banka nebo organizace, která je schopna je spravovat.

2. Komise přijímá pro každý jednotlivý případ zvlášť prováděcí pravidla k odstavci 1, která upravují sdílení rizik, odměny pro zprostředkovatele odpovědného za provádění, použití a inkasování zisků z finančních prostředků a finanční uzavření operace.

Článek 24

Hodnocení

1. Komise pravidelně vyhodnocuje výsledky územních a přeshraničních politik a programů a odvětvových politik a efektivnost programování, aby se přesvědčila, zda jsou plněny cíle, a aby mohla sestavit doporučení pro zlepšení dalších operací.

2. Komise zasílá významné hodnotící zprávy k projednání výboru uvedenému v článku 26. Tyto zprávy a jejich projednávání se použijí jako zpětná vazba pro sestavování programů a přidělování prostředků.

HLAVA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 25

Výroční zpráva

Komise posoudí pokrok dosažený při provádění opatření přijatých podle tohoto nařízení a předloží Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o provádění pomoci Společenství. Tato zpráva se předkládá rovněž Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Obsahuje informace vztahující se k předešlému roku týkající se financovaných opatření, výsledků sledování a hodnocení a plnění rozpočtových závazků a plateb podle jednotlivých zemí, regionů a odvětví spolupráce.

Článek 26

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES.

Doba uvedená v čl. 4 odst. 3 zmíněného rozhodnutí je 30 dní.

3. Výbor přijme svůj jednací řád.

4. Jednání výboru o otázkách týkajících se EIB se účastní její pozorovatel.

5. Aby usnadnila dialog s Evropským parlamentem, informuje Komise pravidelně Evropský parlament o jednání ve výboru a poskytuje mu příslušné dokumenty včetně pořadu jednání, návrhu opatření a stručných zápisů ze schůzí v souladu s čl. 7 odst. 3 rozhodnutí 1999/468/ES.

Článek 27

Účast třetí země, která není uvedena v příloze

1. Pro zajištění soudržnosti a účinnosti pomoci Společenství může Komise při přijímání akčních programů druhu uvedeného v článku 12 nebo zvláštních opatření uvedených v článku 13 rozhodnout, že země, území a regiony způsobilé pro pomoc Společenství podle jiných nástrojů vnější pomoci Společenství a v rámci Evropského rozvojového fondu jsou způsobilé pro opatření podle tohoto nařízení, pokud má prováděný projekt nebo program globální, tematickou regionální nebo přeshraniční povahu.

2. Tuto metodu financování je možné stanovit ve strategických dokumentech uvedených v článku 7.

3. Ustanovení článku 14 týkající se způsobilosti a ustanovení článku 21 týkající se účasti na řízeních o zadávání zakázek se použijí přiměřeně tak, aby byla dotyčným zemím, územím a regionům umožněna účast.

4. V případě programu financovaného na základě jiných nástrojů vnější pomoci Společenství je účast na zadávání zakázek otevřena všem fyzickým i právnickým osobám ze zemí způsobilých podle různých nástrojů.

Článek 28

Pozastavení pomoci Společenství

1. Aniž jsou dotčena ustanovení o pozastavení pomoci v dohodách o partnerství a spolupráci a v dohodách o přidružení uzavřených s partnerskými zeměmi a regiony, může Rada na návrh Komise kvalifikovanou většinou přijmout odpovídající opatření v souvislosti s jakoukoli pomocí Společenství poskytnutou partnerské zemi podle tohoto nařízení, pokud partnerská země nedodrží zásady uvedené v článku 1.

2. V takových případech se pomoc Společenství přednostně použije na podporu nestátních účastníků na opatření zaměřená na podporu lidských práv a základních svobod a na podporu demokratizačního procesu v partnerských zemích.

Článek 29

Finanční krytí

1. Finanční krytí pro provádění tohoto nařízení na období 2007–2013 se stanoví na 11 181 000 000 EUR a je rozděleno takto:

- a) nejméně 95 procent finančního krytí se přidělí na programy vztahující se na jednu nebo více zemí uvedené v čl. 6 odst. 1 písm. a) bodě i);

- b) až 5 procent finančního krytí se přidělí na programy přeshraniční spolupráce uvedené v čl. 6 odst. 1 písm. a) bodě ii).

2. Roční položky schvaluje rozpočtový orgán v mezích finančního rámce.

Článek 30

Přezkum

Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě do 31. prosince 2010 zprávu hodnotící provádění tohoto nařízení v prvních třech letech a v případě potřeby i legislativní návrh jeho nezbytných úprav, včetně rozdělení finančních prostředků uvedeného v čl. 29 odst. 1.

Článek 31

Zrušovací ustanovení

1. Nařízení (EHS) č. 1762/92, (ES) č. 1734/94 a (ES) č. 1488/96 se zrušují s účinkem ode dne 1. ledna 2007.

2. Zrušená nařízení se i nadále použijí na právní akty a závazky rozpočtových roků předcházejících roku 2007.

Článek 32

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2007 do dne 31. prosince 2013.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 24. října 2006.

Za Evropský parlament
předseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
předseda

P. LEHTOMÄKI

PŘÍLOHA

Partnerské země podle článku 1

Alžírsko

Arménie

Ázerbájdžán

Bělorusko

Egypt

Gruzie

Izrael

Jordánsko

Libanon

Libye

Moldavsko

Maroko

Palestinská samospráva Západního břehu Jordánu a pásma Gazy

Ruská federace

Sýrie

Tunisko

Ukrajina
